

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен доктор

Автор на дисертационния труд: Красимир Благоев Спасов

Тема на дисертационния труд: Синтактични средства за информационно структуриране и моделиране в съвременния английски език, **Направление:** 2.1 Филология. Английски език

Автор на становището: проф. д-р Петя Начева Осенова, СУ „Св. Кл. Охридски“

Със заповед № 696/25.03.2024 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ съм определена за член на журито по защитата за дисертационен труд за присъждане на ОНС "доктор".

Представеният набор от материали от кандидата включва всички необходими документи по процедурата. Красимир Спасов е изпълнил минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ. Предоставената справка показва, че трудът на дисертанта е оригинален, авторски. Трябва да се отбележи, че дисертантът има една публикация в съавторство с научния ръководител в индексирано издание, една публикация в българско издание и една – в сборник от конференция в Испания. И трите публикации са по темата на дисертацията и разглеждат ролята на информационната структура в английския език в контекста на изучаването на този език като чужд от български студенти. Една от статиите е цитирана вече 4 пъти, включително и от колеги извън България, което показва важноста на изследванията на Кр. Спасов.

Дисертантът работи като асистент по създаване на текст на английски език в Американския университет в Благоевград, както и като преподавател по академично писане в ЮЗУ. През 2005 г. Кр. Спасов завършва бакалавърска степен по приложна лингвистика – английски и немски – в ЮЗУ. След това той завършва в различно време две магистърски програми – английска филология (2009) в ЮЗУ и Библиотечно-информационни науки и културна политика (2013) в СУ „Св. Кл. Охридски“. За научната активност на Кр. Спасов може да се съди по това, че той има още три публикации извън свързаните с темата на дисертацията и участва в редица проекти и програми в България и чужбина. Дисертантът има и редица участия в конференции, семинари, обучения, където не само той се учи, но и където обучава студенти.

Авторефератът е представен в два варианта – на български език (64 стр.) и на английски език (56 стр.). И в двата си варианта той отговаря на всички изисквания на жанра. Изчерпателен е и правилно отразява основните моменти и научните приноси на дисертанта. Имам бележка единствено към това, че редица термини в българския вариант са останали непреведени от английски. Това не е лека задача, но е добре да се използват български съответствия дори и да само работни.

Темата на дисертацията е много интересна с оглед на прилагането на стратегиите на информационно структуриране на английски от български студенти. Независимо че английският език има по-фиксиран словоред в сравнение с българския, в него съществуват трудни от словоредна и информационна гледна точка конструкции за носителите на този език. Дисертантът показва отлични умения за създаване на научен текст. Анализът е задълбочен, мисълта е ясна и логична. Терминологията на английски е напълно овладяна. Подкрепям избора на Кр. Спасов да изследва синтактичните средства за предаване на информация не само по признака фреквентност в езика и данните, но и според интересните стратегии, които предоставят на говорещия при използването им. Дисертантът е показал убедително сложността на комуникацията между говорещ и слушател, вземайки предвид редица фактори, сред които синтаксисът, намеренията на говорещия, знанията на слушателя, контекстът.

Дисертацията (общо 187 стр.) е представена на английски език. Тя се състои от Увод, шест глави и заключение. Но също така преди Увода са представени: списък на съкращенията, списък на схемите и таблиците, декларация за оригиналност, благодарности и кратко резюме на текста. Включени са и редица приложения с моделите за всеки разгледан случай. Използваната литература включва 117 заглавия, което показва богатата осведоменост на автора по въпроса на дисертационния труд.

Уводът представя мотивацията на избраната тема, както и методологията, целите и задачите. Дисертантът дискутира избраните от него за разглеждане синтактични средства. Те са: клефт-структурите, екзистенциалните изречения, екстрапозициите, страдателният залог и инверсиите с подлог. Много важен аспект в работата е комбинирането на количествения анализ с качествения. Кр. Спасов използва инструменти от корпусната лингвистика като корпус (СОСА) и наблюдение на явлението в контекст (конкорданс). Смятам, че подобен подход е изключително подходящ, защото обективира наблюденията и

изводите по темата. Качественият анализ е направен на базата на изследванията на Ламбрехт (1994, 2001) върху примери от разговорната реч. Изборът на този жанр е мотивиран от желанието на дисертанта да изследва явления, иначе типични за академичния дискурс, в неформална реч.

Глава първа прави доста подробен преглед на литературата по темата. Ценното тук е, че мненията на различните школи и учени за информационната структура са представени не изолирано, а в сравнителен аспект. Повече място е отделено на вижданията на Ламбрехт, което е разбираемо предвид факта, че качественият анализ в представения труд се опира на неговите виждания.

Глава втора започва директно с анализа на клефт-структурите. Бих препоръчала все пак да има свързващ текст от прегледа на литературата към разглеждането на конкретните синтактични средства. Чрез количествения анализ е показана честотата на типовете клефт-конструкции. Много добро впечатление прави разработената от дисертанта стратегия за търсене в корпуса чрез симулиране на синтактични структури, когато корпусите не са синтактично анотирани или няма подходящо средство за търсене. Трите идентифицирани типа са разгледани от синтактична гледна точка, като е приложена концепцията на Ламбрехт от комуникативна гледна точка. Отлично впечатление прави задълбоченият анализ на данните и нещо, което не споменах по-горе, но ще спомена сега – работа с пресупозиции и асерции, както и със степени на познаването на темата в комуникацията (по Ламбрехт).

Глава трета е посветена на екзистенциалните изречения и тези за представяне/презентация. Отново са представени количествени корпусни данни, според които най-чести са разширените екзистенциални изречения и са дадени модели за търсене, които да компенсират липсата на синтактична анотация/средство за търсене. Отново типовете са моделирани много ясно и подробно по схемата на Ламбрехт. Краткото резюме след всяка отделна глава дава повече информация и за разгледаните примери и по този начин ориентира читателя още по-добре в контекста на анализите.

По подобен логически много добре структуриран начин са написани и останалите три глави – за екстрапозицията, страдателния залог и негативната инверсия на подлога. Интересно наблюдение при страдателния залог е, че той се използва твърде често в сравнение с другите синтактични средства. Задълбочени са разсъжденията за използването

на т.нар. кратки и дълги пасиви по отношение на старата и новата информация. Макар вторите основно да изпълняват тази функция, тя може да се срещне и при първите. Подробно са изведени и извънлингвистичните причини за използването на типа пасив и на типа изречение спрямо заобикалящия ги контекст.

Заключението обобщава избора на темата и задачите с оглед на постигането им. Много добра практика е да се покажат и ограниченията на изследването. Дисертантът е отбелязал като такива ограничения следните: невъзможността директно да се търси в синтактични структури; вероятността да не са обхванати по-новите случаи, защото е работено с данни от 2020 г.; спецификите на разговорната реч, които може да не са напълно съпоставими с тези на писмената реч; субективността на изследователя, тъй като само той е правил анализите и изводите. Отбелязани са седем приноса от Кр. Спасов, които смятам за добре и точно отразяващи работата му. Наистина трябва да се отбележи, че дисертантът не само прилага теоретични рамки, но и надгражда над тях. Това прави труда теоретично значим. Освен това обаче трудът има и висока практическа стойност и за българските студенти, изучаващи английски на съответното равнище.

Като препоръка – освен отбелязаните вече – а именно, че е добре да има свързващ текст между отделните части и и е добре да се намерят варианти на термини в български, имам и следната: да се потърсят и други корпуси за английски, които съдържат разговорна реч и имат средства за търсене в синтактични структури, като например инициативата Универсални зависимости (<https://universaldependencies.org/>).

Въз основа на всичко казано от мен по-горе по отношение на качествата на представената дисертация, бих искала да заявя, че давам положителна оценка на дисертанта и неговия дисертационен труд. Затова убедено предлагам на уважаемото жури да присъди на Красимир Спасов образователната и научна степен „доктор“.

Дата: 08.04.2024 г.

Автор на становище:

DOCTORAL THESIS REVIEW

Thesis author: Krasimir Blagoev Spasov

Thesis subject: Syntactic tools for information structuring and modelling in Modern English,

Field of study: 2.1 Philology. English Language

Reviewed by: Prof. Petya Nacheva Osenova, PhD, Sv. Kliment Ohridski University of Sofia

My appointment as member of the jury for the defence of the above doctoral thesis is based on Order No. 696/25.03.2024 of the Rector of the Neofit Rilski South West University.

The set of materials submitted by the candidate covers all the documents required as part of the procedure. Krasimir Spasov has fulfilled the minimum national requirements under Article 2b (2) and (3) of the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria Act. The information provided demonstrates that the candidate's work is original and authored by the candidate. It should be noted that the candidate has published one article, co-authored with his supervisor, in an indexed journal, a second publication in a Bulgarian journal and a third – in the proceedings of a conference held in Spain. All three publications expand on the topic of the thesis and address the role of information structure in the English language in the context of learning English as a foreign language by Bulgarian students. One of the articles has already been cited 4 times, including by colleagues outside Bulgaria, which shows the importance of the research carried out by Kr. Spasov.

The candidate works as assistant professor in Text Creation in English at the American University in Blagoevgrad, as well as lecturer in academic writing at the South West University. In 2005, Krasimir Spasov completed his bachelor degree in Applied Linguistics - English and German - at the South-West University. He subsequently two Master's degree programs - English Philology (2009) at SWU, and Library and Information Science and Cultural Policy (2013) at the St Kliment Ohridski University of Sofia. Proof of the significance of Kr. Spasov's scientific activity is the fact that he has three other publications beyond those related to the thesis topic and has participated in a number of projects and programmes in Bulgaria and abroad. The candidate has also attended several conferences, seminars and training sessions, not only as a learner but also as instructor for students.

The abstract is presented in two versions - in Bulgarian (64 pages) and in English (56 pages). Both versions meet all the requirements of the genre. The work is comprehensive and correctly reflects the main points and scientific contributions of the candidate. My only comment is that a number of terms in the Bulgarian version have been left untranslated from English. Granted, finding equivalents in Bulgarian is not an easy task, but it would be a good idea to use matching Bulgarian terms, even if only as provisional concepts.

The topic of the thesis is very interesting with view of applying the strategies of information structuring in English by Bulgarian students. Despite the fact that English has a stricter word order than Bulgarian, there are constructions in English that pose difficulties for non-native speakers in terms of word order and content. The candidate shows excellent skills in creating a scientific text. The analysis is thorough, all concepts are clear and logical. Complete mastery of English terminology is evident. I support the choice of Kr. Spasov to explore syntactic means of conveying information not only in terms of frequency of language and data, but also with view of the interesting strategies they provide the speaker in using them. The candidate has convincingly demonstrated the complexity of communication between speaker and listener, taking into account a number of factors, including syntax, speaker intention, background knowledge of the listener, and context.

The thesis (187 pages in total) is presented in English. It consists of an introduction, six chapters and a conclusion. The following are attached before the Introduction: a list of abbreviations, list of diagrams and tables, declaration of originality, acknowledgements and a brief summary of the text. The thesis also includes several appendices containing the models for each of the cases discussed. The list of references comprises 117 titles, which demonstrates the author's extensive knowledge of the topic.

The **introduction** presents the motivation of the candidate to select the topic as well as the methodology, aims and objectives of the thesis. The candidate discusses the syntactic devices he has elected to review. These are: cleft-structures, existential clauses, extrapositions, the passive voice and sentence inversions. A very important aspect of the work is the combination of quantitative and qualitative analysis. Krasimir Spasov has used tools from corpus linguistics such as corpus (COCA) and observation of the phenomenon in context (concordance). I think that such an approach is highly appropriate because it objectifies the observations and conclusions on the topic. The qualitative analysis is based on Lambrecht's research (1994, 2001) on examples from colloquial speech. The choice of this genre was

motivated by the candidate's desire to explore phenomena otherwise typical of academic discourse, in informal speech.

Chapter One provides a detailed review of literature on the topic. What is particularly valuable here is that the views of various schools and scholars on information structure are presented not in isolation but in a comparative perspective. More space is devoted to the views of Lambrecht, which is understandable given that the qualitative analysis in the work presented draws on his views.

Chapter Two begins directly with the analysis of cleft structures. Still, I would recommend that the candidate includes some sentences to link the literature review with the discussion of specific syntactic devices. Quantitative analysis is used to reveal the frequency of the various types of cleft structures. The candidate's development of a corpus search strategy by simulating syntactic structures when corpora are not syntactically annotated or there is no appropriate search tool is very impressive. The three identified types are examined from a syntactic point of view, applying Lambrecht's concept from a communicative point of view. The in-depth analysis of data and of presuppositions and assertions (an aspect I did not mention above but must mention now), as well the thorough knowledge of the topic in the light of communication (as per Lambrecht) makes an excellent impression.

Chapter three is devoted to existential and presentation sentences. Again, quantitative corpus data are presented, according to which extended existential sentences are most common, and search patterns are provided to compensate for the lack of syntactic annotation/search tool. Again, the various types are modelled very clearly and in detail according to Lambrecht's scheme. The brief summary after each chapter provides further information on the examples discussed and thus provides clear directions of the reader in the context of the analyses.

The other three chapters, dealing with extraposition, the passive voice and the negative inversion of the subject, are written in a similarly logical and well-structured manner. An interesting observation made by the candidate with regards to the passive voice is that it is used too often compared to the other syntactic devices. The use of so-called short and long passives in relation to old and new information is discussed in depth. Although this function is mainly fulfilled by the latter, it can also be found in the former. The extra-linguistic reasons for use of the passive type and sentence type in relation to their surrounding context are also detailed.

The **conclusion** summarizes the choice of the topic and the tasks with view to achieving them. An excellent practice is to also outline the limitations of the study. The candidate has noted the following as limitations: the impossibility of searching directly in syntactic structures; the likelihood that more recent cases have not been covered because the thesis uses data from 2020; the specificities of spoken speech, which may not be fully comparable to those of written speech; the subjectivity of the researcher, since he is the only one carrying out the analyses and drawing the conclusions. Seven contributions by Kr. Spasov have been noted, which I believe reflect his work well and accurately. It should indeed be noted that the candidate not only applies theoretical frameworks but also builds upon them. This makes the work theoretically significant. In addition, the work is also of high practical value for Bulgarian students studying English at the relevant level.

As a recommendation – in addition to those already noted - namely to include a linking text between the different parts of the thesis and to make use of variants of terms in Bulgarian, I have the following one: to look for other corpora for English that contain colloquial speech and have tools for searching in syntactic structures, such as the Universal Dependencies initiative (<https://universaldependencies.org/>).

Based on everything I have said above regarding the merits of the doctoral thesis, I would like to state my positive evaluation of the candidate and his thesis. I therefore confidently propose to the esteemed jury to award Krasimir Spasov the degree of Doctor.

Date: 08.04.2024

Reviewed by: